

כגשתי אותם אתמול

יוסף הלמי

שהאדם מת את מיתתו הראשונה ברגע בו הוא נשכח מן הלב, הריני יכול להודות לבאמברגר בעד חיי.

ב. צבר, פסנתר וקרחת

לעשן, אך מתברר ששכח את סיגריותיו. למה יקנה קופסת סיגריות שלימה, הרי יש לו בודאי עשרות קופסאות במחנה. ידידי רואה זאת ומציע לחייל מן הסיגריות שלו. לא אחת, אלא אחדות. החייל מדליק, מוזהב, אך ידידי מניח לו על שולחנו את הקופסה, ומראה, שיש לו עוד קופסה מלאה. החייל אינו רוצה לקבל את המתנה חנם, ועל אף כל מחאותיו מוציא מטבע של שני גרוש ותחבו לידי הבן של ידידי.

הילד מסתכל במטבע, מסובב, מלטף, ובתנועה טבעית ביותר משלשל אותו לתוך כיסו. אני מנסה לנחש מה יקנה לעצמו: שוקולדה, סוכריות חמור צות, עוגה או אולי תירס?

ברגע זה נכנסת האם לבית הקפה. יושבת ליד שולחנו וכיוון שהיא המומתת חית הגדולה בשטח החינוך, מתערכת כמובן בוויכוחו. היא מביאה אתה חדר שות, רעיונות מודרניים ביותר. היא בעד העונש הגופני — אבל אך ורק במשך היום. אחרי שש בערב אסור להרים יד על הילד, יש להתפשר עמו, ואפילו להתיר לו את הכל. העובר על הכלל הזה מפריע למנוחת-הלילה של הילד, וזהו פשע חמור.

הילד שוב נעלם בינתיים, אך חוזר כעבור דקות מספר. בידו זר פרחים קטן שקנה בקצה הרחוב בעד שני גרושיו.

חגיגות נסוכה על פניו כשהוא גיגש לאמו, מחבקה ומנשקה ואומר:

„אמא... זאת קניתי לך... במחנה...“

דמעות עולות בעיני האם, האב, „איש הברזל“, מרגש אף הוא. ואילו אני מהרהר, בסתר לבי: שידפוק על כל קרחתי, יכה במקל על כל פסנתרי, יסע ברכבת-כסאות, יהפוך שולחנות — אבל כזה ישאר תמיד: ילד טוב.

„הפועל“ במחצית יובל

צילומים: רוז נתן וברו

הרגלים שצעדו בראש.

גם על גבי מכונת אפשר לרקוד.

א. באמברגר קם לתחיה

ברחוב בן יהודה. אוני קולטות קריאה: „ה! יומי!“ פניתי, הקורא היה זקן, קטן-קומה, צנום, מזור, נכה, בעל זקן אדום. אני עומד, מסתכל בו, מהרהר: מי זה יכול להיות? לשווא. „אמנם, ידידי אומרים, כי זכרונך הוא הטוב ביותר במזרח התיכון.“

הזקן הגוי נהנה הנאה משונה מספקות וממבוכות. הוא מתקרב אלי, מראה את עצמו מפנים ומאחורי, מימין ומשמאל, וזקף קומתו ומתכופף, מציג לפני עלילת קולנוע שלימה בהמולת הרחוב של שעת הצהריים.

זיעה מכסה את פני, ברצון הייתי בורח מפני מבטו הזועם והמקטרג של האיש בעל הזקן האדום, אבל אינני יכול. הוא נטפל אלי, מתקרב במידה כזו, שנשימתו הקוהטת צורבת את לחיי.

„ובכן, חבר ותיק, אינך מכירני, המ?“ — אומר הוא בקול מדוד ושׁ קול, בוטה ומקטרג, כקולו של התובע הכללי, המציג את שאלותיו בפני פושע מועד, המסרב להודות.

„אינני אני...“ — גמגמתי — „מובן שהברתיך מיד... ראה נא ראה... ידידי היקר, מה שלומך ומה שלום המשפחה?“

הזקן הצנום שולח אלי מבט לועג. זקנו האדום מתאורר ברות. גבות ער ניו עולות פתאום על מצחו וטענה אינמה נזרקת מפיו:

„אמור לי מי אני, אם הכרתי? מה שמי?“

אורם מכסה את פני, אני מצפה לעזרה מהירה מאחד העברים. אל אלי, הים, אילו היה מישור בא עכשיו, מל-אך, שליח הרוח הטובה, והיה לוחש באוזני את שמו של הזקן הקטן הרור, תח מכעס. פתאום זוקף אני את קומתי, מרכז את כל כוחותי הנפשיים, עיני נוצצות מרוב הערכה עצמית.

„רוצה אתה לבחון את כח זכרונך כאן ברחוב...? שאני לא אדע מי אתה... הא... הא... ברור לי מעל לכל ספק... אתה... הלא...“

„ובכן... ובכן... דבר כבר... נו... יקירי... נשמע... אוני כאפרכסת... ומאיים עלי במבטו בבטחון כזה, שקולי נחנק בגרוני.“

„ובכן... אתה... הוא... זה... חכה נא... ברור לי... בודאית... זאת אור מרת...“

אינני יכול להמשיך, קשה לי להחזיק מעמד, אני חוקרו שוב במבטי ומרהר קשות. מי הוא איש שיחי, העור מד לפני? וינה, מילאנו, צוריק, פריז, בלגרא, סופיה. אני רואה בעיני רוחי

